

Meesterwerk Nederlands landschap

Het project *Meesterwerk Nederlands landschap* is ontstaan uit een samenwerking tussen de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Nationale Parkenbureau en Staatsbosbeheer. Het Ministerie van OCenW, afdeling Erfgoed en Kunsten, heeft het project financieel mogelijk gemaakt.

Middels dit project sluiten wij aan bij het landelijke themajaar 2021 'Ode aan het Nederlands Landschap' van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen.

Meesterwerk Nederlands landschap bestaat uit een aantal onderdelen die in 2021 gerealiseerd worden. Er komt een boek met schilderijen van het Nederlands landschap, Staatsbosbeheer organiseert landschapscafés in de Bezoekerscentra van de Nationale Parken en de RCE maakt audioroutes voor een zestal Nederlandse Nationale Parken, Deze fietsroutes hebben als doel de bezoeker kennis te laten maken met de geschiedenis van het landschap en hoe de landschappen in de loop van de tijd zijn veranderd.

Meesterwerk Nederlands landschap: Audioroutes.

1. Concept: Picturing Landscape, Maartje van den Heuvel in opdracht van Nationale Parkenbureau, RCE, en Staatsbosbeheer.
2. Uiteindelijk selectie van de getoonde kunstwerken: Simone Vermaat en Arne Haytsma, RCE. Wij hebben uitgebreid en zorgvuldig onderzoek gedaan naar de auteursrechthebbenden van de gebruikte kunstwerken. Helaas hebben we niet van alle kunstwerken de auteursrechthebbende kunnen achterhalen of traceren. Indien u informatie heeft over een kunstwerk waarvan de auteursrechthebbende voor ons onbekend is of niet te traceren, verzoeken wij u contact met ons op te nemen.
3. Samenstelling en eindverantwoordelijke voor de audioroutes, krant en boek: RCE, Arne Haytsma.
4. Voor het ontwikkelen van de routes hebben we gebruik gemaakt van het fietsknooppuntennetwerk in Nederland.
5. Voor de informatie in de routes is veelvuldig gebruik gemaakt van Panorama Landschap (RCE), Wikipedia, TopoTijdreis (Kadaster) en zijn diverse sites over lokale en regionale geschiedenis geraadpleegd.
6. We hebben dankbaar gebruik gemaakt van de gebiedskennis van de beheerders van de Buitencentra in de Nationale Parken en van de RCE/SBB Werkgroep Meesterwerk Nederlands landschap.
7. Studio Maan & Bijster, Oskar Maan en Jan Bijster uit Rotterdam, hebben alle informatie verwerkt tot de app. Meesterwerk Nederlands landschap.
8. Blikveld Uitgevers, Zandvoort, tekent voor de uitgave van het boek Meesterwerk Nederlands landschap.

Nationaal Park De Weerribben - Wieden

Audioroute Ossenzijl, Baarlo, Kuinre.

Gebruikte bronnen, ook goed om verder te lezen:

- H. van der Boon, Waterrijk Noordwest-Overijssel, een hele zorg, honderd jaar waterschap Vollenhove (1889-1989), IJsselacademie Kampen, 1989;
- www.topotijdreis.nl
- Panorama Landschap, <https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/bronnen-en-kaarten/overzicht/panorama-landschap>, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort;
- Drs. P.C. de Boer en Dr. A.J. Geurts, Oude burchten in het Nieuwe Land, De middeleeuwse kastelen van Kuinre in de Noordoostpolder, Stichting Uitgeverij de Twaalfde provincie, Lelystad, 2002.

Verantwoording en herkomst illustraties:

Afbeelding 1.

Postzegel Nederland, 80 ct 1999, Vier Jaargetijden: Zomer, ontwerp: Harold Strak & Willem van Zoetendaal.

Afbeelding 2.

Anton Mauve, moeras met vogels, olieverf op doek circa 1886, collectie Rijksmuseum.

Afbeelding 3.

Afbeelding van de Hollandsche Veenen na 't Dorp AMSTERVEEN te zien, met de wyze van het Turf maken. Handgekleurde kopergravure uit 1741, getekend en gegraveerd door C.J. Philips. Uitgegeven te Amsterdam door Isaak Tirion. Hoogte 16,5 cm; breedte 28,3 cm.

Afbeelding 3A.

Paul Joseph Constantin Gabriël, 1828-1903, De Kamperveenderij : het Zwijnsleger bij Grafhorst, 1888 of 1889, collectie Kunstmuseum Den Haag.

Afbeelding 4.

Landschap met turfhoop en boerderijen, Vincent van Gogh (1853 - 1890), Drenthe, september-december 1883, waterverf op papier, 41.7 cm x 54.1 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam.

Afbeelding 5.

Vincent van Gogh, 'Twee vrouwen in het veen', Van Gogh Museum, Amsterdam, Vincent van Gogh Stichting.

Afbeelding 6.

Cornelis Kuypers, Moerassig landschap, ca. 1900, Olieverf op doek, 23 x 48,5 cm, collectie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Afbeelding 7.

Adriaan Hendrik Dros, Moeraslandschap, vervaardigd tussen 1877 – 1944, Olieverf op karton, 28 x 40, collectie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Afbeelding 8

Hendrik Willem Schweickhardt, Landschap met vissers en turfstekende boeren in het laagveen, 1783, Olieverf op paneel, 28,4 x 37,6 cm, collectie Rijksmuseum Amsterdam

Afbeelding 9:

Cornelis Saftleven, Gezelschap voor een dorpsherberg, 1642, collectie Rijksmuseum Amsterdam.

Afbeelding X

Cornelis Saftleven, Landschap met boerenerf, circa 1650, <https://rkd.nl/explore/images/104372>,

Afbeelding 10.

Willem Roelofs, *De regenboog*, 1875, Olieverf op doek, 57,7 x 110,8 cm, collectie Kunstmuseum Den Haag.

Afbeelding 11.

Han Singels, *Polder Nieuwkoop en Noorden* 2006, Kleurendruk op papier, 64,7 x 78 cm, collectie Han Singels.

Afbeelding 12

. Noach van der Meer, naar een schilderij van Hendrik Kobell, Gezicht der overstrominge en Dykbreek, tusschen Vollenhoven en Kampen, den 22sten november 1776.

Afbeelding 13.

uit: J.P. Thijsse, *Langs de Zuiderzee*, Zaandam 1914.

Afbeelding 14.

Tapijt van Bayeux, 1070 – 1077.

Afbeelding 15.

Jacob Van Deventer, biblioteca Nacional de Espana, Res. 200, nr. 78.

Afbeelding 16.

Patrick Nijhuis, reportage rietsnijden in Wanneperveen, zie ook <https://patricknijhuis.com/albums/rietsnijden-wanneperveen/>, collectie fotograaf.

Afbeelding 17.

Kaart nl-zlhco_0266.1_391, collectie Historisch Centrum Overijssel. Citaat over Ossenzijl overgenomen van <https://www.ossenzijl.com/historie/>